

Izveštaj rada Savjetovališta za promicanje spolnog zdravlja u 2024. godini

dr.sc. Diana Jovičić Burić, dr. med., univ. mag.admin.sanit., spec. epidemiologije
Lana Kasumović, mag.sanit. ing,

HZJZ, Služba za promicanje zdravlja, Odjel za promicanje spolnog i reproduktivnog zdravlja

10.01.2025. godine,
Rockefellerova 12, Zagreb

Odjel za promicanje spolnog i reproduktivnog zdravlja u 2024. godini nastavio je s aktivnostima jačanja uloge Savjetovališta za promicanje spolnog zdravlja s ciljem unaprjeđenja spolnog i reproduktivnog zdravlja šire populacije kao i zdravstvene pismenosti u ovom području.

20 GODINA RADA SAVJETOVALIŠTA

8. studenog 2024. godine obilježili smo 20 godina rada Savjetovališta za promicanje spolnog zdravlja svečanom konferencijom "Spolno zdravlje jučer, danas, sutra..."

U svom 20 godišnjem radu u Savjetovalištu je **savjetovano 9163 korisnika**.

Savjetovališta za promicanje spolnog zdravlja - centra za dobrovoljno, anonimno i besplatno savjetovanje i testiranje na HIV (HIV Savjetovalište, CST) pokazatelj je dugogodišnjeg i ustrajnog rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo usmjerenog na unapređenje spolnog i reproduktivnog zdravlja, zdravstvene pismenosti i ulaganje u ujednačenost dostupnosti zdravstvene skrbi.

RAD SAVJETOVALIŠTA

Savjetovalište za promicanje spolnog zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u 2024. godini u svom redovnom radu nudilo je mogućnost testiranja prema procjeni rizika na HIV, hepatitis B (HBV), hepatitis C (HCV) i sifilis. U 2024. godini uveden je brzi test na sifilis tako da je za sve 4 infekcije bila mogućnost provođenja brzog testa.

Sveukupno je u Savjetovalištu za promicanje spolnog zdravlja savjetovano **903 korisnika**. Od ukupnog broja korisnika **testiralo se 839 korisnika, dok 64 korisnika nije testirano**.

Prema raspodjeli korisnika po njihovoj spolnoj orijentaciji, u Savjetovalištu za promicanje spolnog zdravlja bilo je 520 korisnika heteroseksualne, 305 korisnika homoseksualne i 78 korisnika biseksualne orijentacije.

Među testiranim korisnicima zabilježen je **1 pozitivan nalaz na HIV, 1 na hepatitis C i 7 pozitivnih nalaza na sifilis. Nije zabilježeno pozitivnih nalaza na hepatitis B.**

Svi korisnici s pozitivnim nalazom, na HIV/HCV/SIFILIS bili su muškog spola, 5 korisnika homoseksualne i 4 korisnika biseksualne orijentacije.

JAVNOZDRAVSTVENE KAMPANJE

Odjel za promicanje spolnog i reproduktivnog zdravlja u 2024. godini proveo je dvije javnozdravstvene kampanje usmjerene na osvještavanje šire javnosti o važnosti odgovornog spolnog ponašanja i očuvanju spolnog i reproduktivnog zdravlja. Po prvi puta obilježen je nacionalni Tjedan spolnog zdravlja provedbom javnozdravstvene kampanje u periodu od 10. lipnja do 14. lipnja 2024. godine pod sloganom 'Nema maženja bez pažnja' te je nastavljeno obilježavanje Europskog tjedna testiranja (ETW) na HIV i SPI koje je 2024. godine održano od 21. studenog do 29. studenog.

Tijekom navedenih javnozdravstvenih kampanja u sklopu Savjetovališta za promicanje spolnog zdravlja provodilo se svakog radnog dana od 15 do 19 sati anonimno i besplatno (bez uputnice i naručivanja) savjetovanje i testiranje osoba pod povećanim rizikom za zarazu spolno prenosivim infekcijama (SPI). Provedeno je testiranje na HIV, HBV, HCV i sifilis, te testiranje iz urina na 7 SPI (*Chlamydia trachomatis*, *Mycoplasma genitalium*, *Mycoplasma hominis*, *Neisseria gonorrhoeae*, *Trichomonas vaginalis*, *Ureaplasma parvum* i *Ureaplasma urealyticum*).

TJEDAN SPOLNOG ZDRAVLJA

Tijekom održavanja Tjedna spolnog zdravlja u Savjetovalištu je savjetovano ukupno **102** korisnika, a testirano je (barem nekim od testova na HIV, HBV, HCV, sifilis, 7 SPI) njih 100. Od provedenih testiranja zabilježen je 1 pozitivan nalaz na sifilis. 92 korisnika su testirana na 7 SPI, a u njih **32.6 %** (30 korisnika) je zabilježen pozitivan nalaz.

ETW- EUROPSKI TJEDAN TESTIRANJA NA HIV I SPI

Tijekom ETW-a 2024. u Savjetovalištu se javilo **405** korisnika.

Svi testirani korisnici na HIV, HBV, HCV i sifilis su bili negativni.

368 korisnika je testirano na 7 SPI, od kojih je **35.1 % (129) imalo pozitivan nalaz.**

Ukupno je bilo 55 pozitivnih nalaza na *Ureaplasma parvum*, 46 na *Ureaplasma urealyticum*, 23 na *Mycoplasma hominis*, 13 na *Chlamydia trachomatis*, 10 na *Mycoplasma genitalium*, 8 na *Neisseria gonorrhoeae* i 2 na *Trichomonas vaginalis*.

U nekih korisnika zabilježena je koinfekcija s 2 ili 3 uzročnika.

Među koinfekcijama s 2 uzročnika zabilježene su koinfekcija *Ureaplasma urealyticum* i *Trichomonas vaginalis* (1 korisnik), *Ureaplasma urealyticum* i *Mycoplasma genitalium* (1 korisnik), *Ureaplasma urealyticum* i *Mycoplasma hominis* (5 korisnika), *Chlamydia trachomatis* i *Mycoplasma hominis* (1 korisnik), *Chlamydia trachomatis* i *Ureaplasma parvum* (1 korisnik), *Chlamydia trachomatis* i *Trichomonas vaginalis* (1 korisnik), *Chlamydia trachomatis* i *Neisseria gonorrhoeae* (1 korisnik).

U 1 korisnika zabilježena je koinfekcija s tri uzročnika: *Ureaplasma urealyticum*, *Neisseria gonorrhoeae* i *Chlamydia trachomatis*.

Usporedno s 2023. godinom, kada je testirano 255 korisnika u Europskom tjednu testiranja na HIV i 7 SPI, primjetan je znatan porast broja testiranih korisnika u 2024. godini, za čak 58,82 %. Provedene javnozdravstvene aktivnosti zasigurno su doprinijele većem interesu i povećanom broju upita o radu Savjetovališta, a time i većem broju korisnika te u konačnici onih koji su se testirali. Time je povećan i doseg širenja osvještenosti o važnosti odgovornog spolnog ponašanja, otvorene komunikacije u partnerskim odnosima i testiranja kao neophodnog koraka u poznavanju svojeg SPI statusa.

2024. godine zabilježen je do sada najveći broj savjetovanja i testiranja na spolno prenosive infekcije (SPI) u Savjetovalištu za promicanje spolnog zdravlja HZJZ-a.